

[Elsa-Merete Ross.]

Boligministeren sagde i sin fremsættelse den 13. marts i år, at det var en uholdbar situation med den store afstand mellem lejenniveauerne, og sagde, at den er uretfærdig over for de mange, der må tage bolig i nybyggeriet. Også vismændene peger på det uheldige i den forskelsbehandling, der faktisk finder sted af folk med ens indtægter, men med forskellig husleje i det nye og det gamle, beskyttede byggeri. Jeg tror ikke på, at det er muligt at opnå retfærdighed, men jeg tror på, at det er muligt at opnå en større rimelighed.

Nu foreslås det, at man kan få 1974-lejen plus et tillæg på indtil 25 pct. med huslejenævnets godkendelse ved genudlejning, men ikke i de øvrige bestående lejemål. Den før-omtalte kronikør ville nok have foretrukket forhøjelse af alle lejemål og sandsynligvis ønsket markedsværdien som afgørende for lejens højde. Socialdemokratiet og SF vil ikke være med til genudlejningsforhøjelser, bl. a. fordi „de vil skabe mindre ligevægt på boligmarkedet“. Forhøjelserne vil i begyndelsen skabe mindre ligevægt mellem huslejerne inden for den gamle boligmasse, men til gengæld bidrage til at skabe lidt mere ligevægt mellem huslejen i nyt og gammelt byggeri. Jeg opfatter det som et skridt henimod en mere realistisk lejeafstættelse i den gamle boligmasse og synes, at denne lejeforhøjelse måtte være acceptabel for socialdemokratiet og SF, som er gået med til en yderligere stramning af lejeværdien for nyerhvervede og nyopførte parcelhuse. Når forhøjelse af lejeværdien i nyerhvervede parcelhuse er et acceptabelt princip, hvorfor er dette princip så ikke acceptabelt ved nyerhvervelse af en lejlighed?

Som det fremgår af betænkningen, kan socialdemokratiet og SF og hr. Skovmand ikke gå ind for lovforslag nr. 160, som flertallet indstiller til vedtagelse.

Trods den stærke skærpelse af betingelserne for tilladelse til opdeling af ejendomme i ejerlejligheder foreslår socialdemokratiet og SF forbud med opdeling i den bestående boligmasse. Jeg skal anbefale at stemme mod ændringsforslag nr. 6 til lovforslag nr. 160.

Socialdemokratiet og SF ønsker en ny paragraf om ret til at bytte sin lejlighed med en anden lejer. Da vi skrev betænk-

ning, manglede vi oplysninger om, hvorvidt en sådan ret til at bytte sin lejlighed med en anden lejer lod sig gennemføre i den sociale sektor taget i sin helhed, altså dækkende både hovedstaden og landet. Nu har fællesorganisationen meddelt, at ret for den enkelte lejer til selv at finde en anden lejer, med hvem han kan bytte lejlighed, ikke bør indføres i almennyttigt byggeri, men man har ikke noget imod, at der i normalvedtægterne for en andelsboligforening indsættes en bytteret, så foreningens bestyrelse i særlige tilfælde kan tillade bytte, selv om medlemsanciennitet herved tilsidesættes.

Jeg ved ikke, hvor megen vægt socialdemokratiet og SF lægger på denne form for bytteret, som i hvert fald da ikke kan betegnes som fri bytteret. Det, socialdemokratiet og SF er interesseret i, er fri bytteret på det private boligmarked. Fællesorganisationens udtalelse giver ikke oplysning om, hvorvidt man ville tillade bytte mellem den private sektor og den sociale. En bytteregel inden for et andelsselskab må naturligvis betragtes som et lille fremskridt, men vil jo kun blive benyttet i undtagelsestilfælde. Før end der er fri bytteret inden for hele den sociale sektor, forekommer det mig vanskeligt at pålægge det private boligmarked en pligt til at lade lejere bytte indbyrdes.

Jeg kan se det praktiske i, at en mand, der bor på Amager, men arbejder i Herlev, kan bytte lejlighed med en mand, der bor i Herlev, men arbejder på Amager. Det ville være tidsbesparende for dem begge. Skulle vi ad lovgivningens vej indføre bytteret for lejere, mener jeg, det måtte gælde for hele boligmassen. Da Fællesorganisationen har sagt nej for sit vedkommende, mener jeg, at vi indtil videre må lade dette spørgsmål ligge. Jeg skal derfor anbefale at stemme imod det af mindretallet stillede ændringsforslag.

I forbindelse med lovforslaget om ændring af lov om boligbyggeri vil jeg gerne sige noget om beboerdemokrati. I et par år har spørgsmålet om øget medindflydelse og medansvar for lejerne i det almennyttige byggeri været fremme i boligudvalget. På henstilling fra boligudvalget til ministeren er der ført forhandlinger mellem Fællesorganisationen af almennyttige danske Boligselskaber og Lejernes Landsorganisation, og der er opnået enighed om forslag til normal-